ΜΕΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Στὴν Πορτογαλία παραμένουν ἄλυτα τὰ πολιτικὰ προβλήματα

Περισσότερη εἶναι ἡ φτώχεια καὶ λιγώτερη ἡ δημοκρατία

ΔΙΑΧΥΤΗ Η ΔΥΣΑΡΕΣΚΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΛΙΣΣΑΒΩΝ. "Οποιος φτάσει τὶς μέρες αὐτὲς στὸ ἀεροδρόμιο τῆς Λισαβώνας, θὰ εἶναι ἀναγκασμένος νὰ περάσει μέσα ἀπὸ μιὰ παράξενη κατασκήνωση. Θὰ πιστέψει ὅτι, στὴ μεγάλη αὐθουσα, οἱ ταξιδιῶτες ἔχουν ἀκινητοποιηθεῖ ἐξαιτίας κάποιας ἀπεργίας πολλῶν ἑβδομάδων. "Αν ὅμως κοιτάξει μὲ προσοχὴ τὶς βαλίτσες ποὺ εἶναι τοποθετημένες ὅμορφα στὴ σειρά, θὰ καταλάβει ὅτι ἀποτελοῦν χωρίσματα πίσω ἀπὸ τὰ ὁποῖα κατοικοῦν ὁλόκληρες οἰκογένειες. Πρόκειται γιὰ τοὺς δακόσιους Πορτογάλους πρώην ἀποίκους, ποὺ γύρισαν ἀπὸ τὴ Μοζαμβίκη.

Εἶναι οἱ τελευταῖοι ἀπὸ τὸ ἕνα ἑκατομμύριο ποὺ γύρισε μέσα σὲ δύο χρόνια. Ἡ κυβέρνηση τῆς Λισαβώνας ὑποχρεώθηκε νὰ τοὺς δεχτεῖ καὶ νὰ τοὺς συντηρεῖ, χωρὶς νὰ ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ τοὺς βρεῖ ἐργασία.

Γιὰ τοὺς διακόσιους αὐτοὺς δὲν ὑπάρχει καμμιὰ θέση. Ἡ γενικὴ ἐκκλησία προσφέρει κουβέρτες καὶ στρώματα, κάποιο σχολεῖο δέχτηκε τὰ παιδιά τους οἱ ἀρχὲς κουβάλησαν πρόχειρες κουζίνες καὶ λίγα τρόφιμα. Ἡ σημερινὴ Πορτογαλία δὲν θὰ μποροῦσε νὰ προσφέρει μιὰ περισσότερο εὐγλωττη εἰκόνα τοῦ ἑαυτοῦ της.

Προχωρώντας στὴν πόλη βλέπεις τὰ λίγα λεωφορεῖα, σαράβαλα καὶ ὑπερφορτωμένα, ποὺ μερτυροῦν τὴν πλήρη χρεωκοπία τῶν δημοσίων μεταφορῶν. Μπροστὰ σὲ μερικὰ καταστήματα οἱ νοικοκυρὲς σχηματίζουν οὐρὰ καὶ περιμένουν νὰ ἀγοράσουν τρόφιμα ποὺ γίνονται ὅλο καὶ πιὸ σπάνια. "Εχει ἐξαφανιστεῖ ἀκόμη καὶ ὁ μπακαλιάρος, τὸ ἐθνικὸ φαγητὸ τῶν Πορτογάλων, δὲν ὑπάρχει λάδι καὶ τὸ γάλα εἶναι σπάνιο καὶ πανάκριβο. Κάθε φορὰ ποὺ καταφθάνει ἕνα φορτίο μὲ κατεψυγμένο κρέας (τὸ κράτος πληρώνει στὸ ἐξωτερικὸ τεράστια ποσά, ἐπειδὴ ἡ γεωργία δὲν παράγει ἀρκετὰ τρόφιμα καὶ ἡ φετινὴ παραγωγὴ εἶναι κατὰ 32% μικρότερη ἀπὸ τὴν περυσινή) δημιουργεῖται χάος μπροστὰ στὰ χασάπικα.

«Θὰ πρέπει νὰ πάω σὲ ψυχίατρο», λέει ἡ Μαρία, 33 ἐτῶν, κοινωνικὴ λειτουργὸς σὲ μιὰ συνοικία τῆς Λισαβώνας. Τὰ νεῦρα της, ἤδη βασανισμένα μιὰ καὶ πρέπει νὰ συντηρήσει οἰκογένεια μὲ ὀκτὼ ἄτομα, κοντεύουν νὰ σπάσουν ἀπὸ τὶς εἰκόνες φτώχειας ποὺ ἡ δουλειά της τὴν ἀναγκάζει νὰ βλέπει κάθε μέρα: «Γέροντες καὶ ἄρρωστοι ποὺ πρέπει νὰ ζήσουν μὲ σύνταξη δύο χιλιάδες ἑσκοῦδος τὸν μῆνα (περίπου δύο χιλιάδες δραχμὲς σὲ μιὰ πόλη ποὺ τὸ ἐνοίκιο ἑνὸς δωματίου στοιχίζει τρεῖς χιλιάδες ἑσκούδος. Γι' αὐτό, λοιπόν ἔγινε ἡ ἐπανάσταση μὲ τὰ γαρύφαλλα στὶς 25 Ἀπρίλη 1974;».

Ἡ ἀπογοήτευση ἀπὸ «τὸ τρία χρόνια ὄμορφης δημοκρατικῆς ζωῆς» γενικεύεται. «Ἂν συνεχίσουμε ἔτσι, τότε ἡ ἴδια ἡ κοινὴ γνώμη, θὰ ζητήσει τὴν ἐπιστροφὴ μιᾶς ἀπολυταρχικῆς κυβέρνησης», λέει ἕνας δημοσιογράφος ποὺ ἐργάζεται στὴν πρωτεύουσα καὶ νοσταλγεῖ τὸ παρελθόν.

Ἡ πρόβλεψη δὲν φαίνεται ἀστήριχτη, ἰδιαίτερα ἀπὸ τότε ποὺ ξέσπασε ἡ τελευταία πολιτικὴ κρίση καὶ οἱ ἐφημερίδες ὀρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ «γιουγκοσλαβικὴ ἢ περουβιανὴ λύση». Οἱ δύο αὐτὲς λύσεις προϋποθέτουν κατὰ κάποιο τρόπο, στὴν πολιτικὴ σκηνὴ καὶ μία «ἀπολυταρχικὴ τακτοποίηση τῶν προβλημάτων, δηλαδὴ ἕνα ἔστω καὶ ἀστεροῦς μορφῆς» ξεπέρασμα τῆς κρίσης.

Τί συμβαίνει στὴν Πορτογαλία; Γιατὶ τὰ πολιτικὰ κόμματα φαίνεται πὼς δὲν ἔνοιωσαν κάνει τὰ καθήκοντά τους; Ὁ πρόεδρος τῆς δημοκρατίας στρατηγὸς Ἀντόνιο Ραμάλιο Ἐάνες, ἕνας μετριοπαθὴς τῆς Ἀριστερᾶς, ἐξελέγη πρὶν ἀπὸ ἕνα χρόνο, μὲ τὶς ψῆφους τῶν τριῶν κυριοτέρων κομμάτων: τῶν σοσιαλιστῶν τοῦ Μάριο Σοάρες (βρίσκονται στὴν κυβέρνηση γιὰ δεκαπέντε μῆνες χωρὶς νὰ ἔχουν πλειοψηφία), τῶν σοσιαλδημοκρατῶν (τοποθετοῦνται στὰ δεξιὰ τοῦ Κέντρου) καὶ τῶν χριστιανοδημοκρατῶν τοῦ δεξιοῦ Δημοκρατικοῦ Κοινωνικοῦ Κέντρου. Ἡ κυβέρνηση τοῦ Σοάρες ἔχει ἐπιβιώσει μέχρι τώρα στὸ κοινοβούλιο, στηριζόμενη ἄλλοτε στοὺς κομμουνιστὲς τοῦ Ἀλβάρο Κουνιάλ κι ἄλλοτε στοὺς σοσιαλδημοκράτες καὶ τοὺς χριστιανοδημοκράτες. Ὁρισμένα μέτρα τῆς κυβέρνησης μὲ σκοπὸ τὴν ἀναζωογόνηση τῆς οἰκονομίας, φάνηκαν ξεκάθαρα σὰν μέτρα παλινόρθωσης: Τὰ χωράφια στὸ Ἀλεντέχιο δόθηκαν πίσω στοὺς παλιοὺς τσιφλικάδες καὶ πολλὲς βιομηχανίες ἐπέστρεψαν στοὺς παλιοὺς καπιταλιστές. Ὁ ἀγροτικὸς καὶ μικροαστικὸς Βορρᾶς συνέχισε πάντα νὰ φοβᾶται τὴν «κόκκινη πλημμύρα ποὺ ἀνεβαίνει ἀπὸ τὴ Λισαβώνα» καὶ ὁ Νότος τῶν ἐργατῶν δὲν πιστεύει ἀκόμη ὅτι ἡ ἐπανάσταση τελείωσε ἐδῶ καὶ δυὸ χρόνια. Αὐτὴ ἦταν ἡ κατάσταση στὶς 14 Ὀκτωβρίου, ὅταν ὁ πρόεδρος Ἐάνες, ἄνθρωπος ἤρεμος καὶ χωρὶς πυγμή, πῆρε ἐαφνικὰ θέση καὶ μ' ἕνα λόγο του ποὺ προκάλεσε τὴ σημερινὴ κρίση τόνισε, ὅτι ἡ κατάσταση δὲν μπορεῖ νὰ συνεχιστεῖ καὶ ὅτι πρέπει νὰ γίνει μιὰ συμφωνία ὅλων τῶν κομμάτων γιὰ νὰ ὑποστηριχθεῖ ἡ κυβέρνηση μειοψηφίας τοῦ Σοάρες. Ὁ πρόεδρος δὲν σκόπευε νὰ προτείνει ἕνα μεγάλο συνασπισμὸ ἀλλὰ ἕνα εἶδος «πλατφόρμας» ποὺ θὰ ἔμοιαζε ἴσως μὲ τὴν ἰταλικὴ κυβέρνηση ἡ ὁποία ἐπιβιώνει μὲ ἀποχὲς καὶ μὲ ψήφους μὴ δυσπιστίας.

Δέχτηκαν ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σοσιαλδημοκράτες. Ὁ ἀρχηγός τους Φραντσέσκο Κορνέϊρο, ἄνθρωπος τῆς Δεξιᾶς πτέρυγας τοῦ κόμματος, ἀρνήθηκε ἀμέσως νὰ διαπραγματευθεῖ μὲ τοὺς σοσιαλιστὲς τοῦ Σοάρες». Ἔτσι θὰ δημιουργοῦνταν μιὰ κυβέρνηση σοσιαλιστῶν καὶ σοσιαλδημοκρατῶν. Οἱ σοσιαλδημοκράτες διαθέτουν 73 ἕδρες, οἱ σοσιαλιστὲς 107 καὶ μαζὶ θὰ εἶχαν τὴν πλειοψηφία στὸ κοινοβούλιο ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 262 ἕδρες.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὸν κίνδυνο διεύρυνσης τοῦ ρήγματος στὴν ἀριστερὴ πτέρυγα τοῦ κόμματός του, ὁ σοσιαλιστὴς Σοάρες, ἀπὸ τότε ποὺ κατέχει τὴν ἐξουσία δὲν ἔπαψε νὰ ἐπαναλαμβάνει: «στὴν Πορτογαλία εἶναι ἀδύνατο νὰ ὑπάρξει κυβέρνηση συνασπισμοῦ. Ἡ συνεργασία μὲ τοὺς κομμουνιστὲς θὰ προκαλοῦσε ἀνταρσία στὸ βορρᾶ καὶ ἴσως στρατιωτικὸ πραξικόπημα τῆς Δεξιᾶς, ἡ συμμαχία μὲ τοὺς δεξιοὺς θὰ παρέλυε τὴν χώρα, ἐπειδὴ τὰ συνδικάτα ἐλέγχονται ἀπὸ τὸ κόμμα τοῦ Κουνιάλ.

Ὁ Καρνέϊρο δὲν τὸ ἔβαλε κάτω. "Αρχισε νὰ κατηγορεῖ τὸν πρόεδρο Ἐάνες, ὅτι δὲν βρίσκεται ὑπεράνω κομμάτων καὶ ὅτι συνωμοτεῖ μὲ τοὺς σοσιαλιστές. «Εἶναι ὁ Κόστα Γκομὲς τῶν σοσιαλιστῶν», εἶπε, συγκρίνοντάς τον μὲ τὸν προκάτοχο τοῦ Ἐάνες ποὺ κατηγοροῦνταν γιὰ ἄνθρωπος τοῦ Κουνιάλ.

Ἡ κρίση ἐπιδεινώθηκε λίγες μέρες ἀργότερα, ὅταν ὁ διοικητὴς τῶν βορείων ἐπαρχιῶν, Πίρες Βελόζο, ἕνας μονοκόμματος στρατηγός (οἱ ἐφημερίδες τῆς ἄκρας δεξιᾶς τὸν κατηγοροῦν σὰν ὑποκινητὴ τῶν τρομοκρατικῶν ἐπεισοδίων νεοφασιστικοῦ τύπου), ἀπολύθηκε ἐαφνικὰ μὲ διαταγὴ τοῦ προέδρου Ἐάνες. Ὁ λόγος ἦταν ὅτι παραβίασε τὶς διατάξεις ποὺ ἀπαγορεύουν στοὺς στρατιωτικοὺς νὰ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν πολιτικὴ καὶ πῆρε μέρος σὲ μιὰ διαδήλωση τῶν δεξιῶν στὸ Ὀπόρτο, τὴν πρωτεύουσα τοῦ ἀντικομμουνιστικοῦ βορρᾶ. Ἡ διαδήλωση ἔγινε σὲ ἔνδειξη διαμαρτυρίας γιὰ τὸν ἐπίσημο γιορτασμὸ τῶν ἑξῆντα χρόνων τῆς Σοβιετικῆς Ἐπανάστασης.

Ἡ χαριστικὴ βολὴ ἦρθε ὅταν, στὸ κοινοβούλιο, οἱ σοσιαλδημοκράτες προσπάθησαν νὰ «περάσουν» ἕνα ψήφισμα συμπαράστασης στὸν ἀποστρατευθέντα στρατηγό, τὸ ὁποῖο ὅμως καταψηφίσθηκε ἀπὸ τοὺς σοσιαλιστὲς καὶ τοὺς κομμουνιστές.

Ἀκολούθησε μιὰ σειρὰ ἀπὸ ἐντυπωσιακὲς παραιτήσεις ποὺ συγκλόνισαν, μέσα σὲ λίγες ὧρες, τὴν πολιτικὴ σκηνὴ τῆς Πορτογαλίας. Παραιτήθηκε ὁ στρατηγὸς Λουρέϊρο Ντὸς Σάντος, ὑπαρχηγὸς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Προέδρου Ἐάνες. Ἀποκρύνθηκαν ἀπὸ τὸ Σοσιαλιστικὸ Κόμμα ὁ πρώην ὑπουργὸς Γεωργίας Ἀντόνιο Καρντόζο (ἦρθε σὲ σύγκρουση μὲ τὸν Σοάρες, ἐπειδὴ δὲν συμφωνοῦσε μὲ τὴν ἐπιστροφὴ τῶν χωραφιῶν στοὺς τσιφλικάδες) ἀρκετοὶ ἀκόμη βουλευτὲς καθὼς καὶ ἑκατοντάδες στελέχη, ὅλοι ἀποφασισμένοι νὰ ἱδρύσουν ἕνα ἀριστερὸ σοσιαλιστικὸ κίνημα μὲ τὴν ἐπωνυμία «Ἐργατικὴ Ἀδελφότητα».

Γεγονὸς ἀκόμη πιὸ ἐντυπωσιακό: παραιτήθηκε ἀπὸ τὴν προεδρία τοῦ Σοσιαλδημοκρατικοῦ Κόμματος ὁ ἴδιος ὁ Καρνέϊρο μαζὶ μὲ ὅλη τὴν πολιτικὴ ἐπιτροπὴ μὲ σκοπὸ νὰ πετύχει τὴν σύγκληση ἐκτάκτου συνεδρίου τοῦ κόμματος ἀπὸ τὸ ὁποῖο πιστεύει ὅτι θὰ βγεῖ θριαμβευτὴς καὶ νὰ γίνει ὄχι μόνον ἀρχηγὸς καὶ ἰδεολογικὸς ὁδηγὸς τοῦ κόμματός του, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρης τῆς κεντροδεξιᾶς.

Ὁ ὑπολογισμὸς του εἶναι ἁπλός: μιὰ τέτοια κρίση εἶναι σχεδὸν σίγουρο ὅτι θὰ προκαλέσει νέες γενικὲς ἐκλογὲς καὶ ὁ Καρνέϊρο πιστεύει ὅτι θὰ κερδίσει τὴν ἀναμέτρηση, ἐκμεταλλευόμενος τὴ γενικὴ δυσαρέσκεια. Γιὰ τὴν ὥρα, ἡ προσπάθειά του νὰ ἐμφανιστεῖ σὰν ὁ βασικὸς ἀνταγωνιστὴς τοῦ Προέδρου Ἐάνες, φαίνεται ὅτι πέτυχε. Στὶς 11 Νοεμβρίου οἱ ἐφημερίδες τοῦ Βορρᾶ, ποὺ τὸν ὑποστηρίζουν, κατηνόρησαν τὸν Ἐάνες γιὰ τὴν παραίτηση τοῦ Καρνέϊρο καὶ γιὰ μυστικὲς συνεννοήσεις μὲ τοὺς σοσιαλιστὲς τοῦ Σοάρες. Στόχος τους θὰ εἶναι νὰ μετατρέψουν τὴν Πορτογαλία, ἂν ὄχι σὲ μία κλούβα, ὅπως ἤθελαν οἱ προηγούμενοι, τουλάχιστον σὲ μιὰ Γιουγκοσλαβία ἢ σ' ἕνα Περού, χώρα ὅπου ἡ κυβέρνηση ὑποστηρίζεται ἀπὸ μιὰ ὁμάδα ἀριστερῶν στρατιωτικῶν.

Δυστυχῶς γιὰ τὴν οἰκονομία τῆς Πορτογαλίας, ἡ νέα πολιτικὴ κρίση ξέσπασε τὴν στιγμὴ ποὺ στὴ Λισσαβώνα βρίσκονταν δύο σημαντικὲς διεθνεῖς ἀντιπροσωπεῖες. Ἡ πρώτη τοῦ Διεθνοῦς Νομισματικοῦ Ταμείου διαπραγματευόταν τὴν παραχώρηση στὴν Πορτογαλία ἑνὸς ἐκτάκτου δανείου 750 ἑκατομμυρίων δολλαρίων. Σὲ ἀντάλλαγμα, ὅμως, ζητοῦσε μιὰ αὐστηρὴ πολιτικὴ λιτότητας, ὑποστηριζόμενη ἀπ' ὅλα τὰ κόμματα καὶ τὴν ἐφαρμογὴ ἐκτάκτων μέτρων ὅπως ἡ διανομὴ τῆς βενζίνης μὲ δελτίον, νέα ὑποτίμηση τοῦ νομίσματος καὶ ἐπιβολὴ νέων φόρων. Ἡ δεύτερη ἦταν μιὰ ἐπιτροπὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητας ποὺ θὰ ἐξέταζε τὶς λεπτομέρειες γιὰ τὴν εἴσοδο τῆς Πορτογαλίας στὴν Κοινὴ Ἀγορά. Καὶ οἱ δύο ἐπιτροπὲς ἐξουδετεροῦθηκαν ἀπὸ τὸν πολιτικὸ πυρετὸ ποὺ γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ συγκλόνιζε τὴ χώρα.

Ὁ Λίστερ εἶναι «ἐχθρὸς» γιὰ τὸν Καρίγιο

Τί ὑποστηρίζει

Ὁ Ἑνρίκε Λίστερ, πρώην διοικητὴς τῆς Διεθνοῦς Ταξιαρχίας στὸν ἐμφύλιο ἱσπανικὸ πόλεμο, μετὰ τὴν ἐπικράτηση τοῦ Φράνκο ἔφυγε στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἔζησε σὰν πρόσφυγας ἀπὸ τότε. Κατέφυγε ἀργότερα στὴν Τσεχοσλοβακία ,ὅπου καὶ συνέπεσε μιὰ πολιτικὴ ὁμάδα ἀφοῦ προηγουμένως διεφώνησε μὲ τὸ Καμμουνιστικὸ Κόμμα τῆς Ἱσπανίας.

Ἡ ἐπιστροφή του— τώρα— στὴν Ἱσπανία συνέπεσε μὲ πολὺ σκληρὲς δηλώσεις ποὺ ἔκαμε ἐναντίον τῶν πρώην συντρόφων του, συγκεκριμένα τοῦ Σαντιάγο Καρίγιο, ἡγέτη τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἱσπανίας.

Ἀποκαλύπτεται τώρα στὸν Ἱσπανικὸ Τύπο, ὅτι τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα εἶχε πολλὰ προβλήματα στὸ διάστημα τῆς παρανομίας καὶ ὅτι συνέπεια τῶν ἐσωτερικῶν διαφορῶν ἦταν νὰ διαγραφεῖ ὁ Ἑνρίκε Λίστερ καὶ ὡρισμένοι συνεργάτες του.

Πρέπει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὁ Καρίγιο ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ ἐπεξεργάσθηκε στὸ ἐξωτερικὸ τὴν θεωρία καὶ τὴν πρακτικὴ τοῦ Εὐρωκομμουνισμοῦ, ἔκαμε ἐκτιμήσεις καὶ κριτικὴ στὰ λάθη τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ὑιοθέτησε νέα τακτικὴ συνεργασίας μὲ τὶς ἄλλες πολιτικὲς δυνάμεις.

Ἡ ὁριστικὴ ρήξη τοῦ Καρίγιο μὲ τὸν Λίστερ σημειώθηκε μετὰ τὴν εἰσβολὴ τῶν σοβιετοσλοβακία. "Αρχισε τότε μιὰ πολῶν στρατευμάτων στὴν Τσεχολεμική πού ξεπέρασε τὰ συνηθισμένα ὅρια.

Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ ἱδρύσει ὁ Λίστερ ἕνα δικό του κομμουνιστικὸ κόμμα, πού ἀκολούθησε ὀρθόδοξη ἀδιάλλακτη γραμμὴ καὶ πού κατηγόρησε τὸν Καρίγιο γιὰ ὀπορτουνισμό. Τὰ ἐπίθετα πού χρησιμοποίησε ἐναντίον τοῦ ἡγέτη τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Σαντιάγο Καρίγιο, δὲν εἶναι νέα. Εἶχαν διατυπωθεῖ κατὰ τὸ παρελθόν: ἐξωμότης, συμβιβαστὴς κλπ. Μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι ὁ Λίστερ πρόσθεσε καὶ τὸν χαρακτηρισμὸ τοῦ γκάγκστερ.

Παναμερικανικὸ συνέδριο γυναικῶν στὸ Χιοῦστον ἐνέκρινε ψήφισμα μὲ ἄκραια αἰτήματα

ΕΛΑΒΑΝ ΜΕΡΟΣ 14.000 ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ

ΧΙΟΥΣΤΟΝ. Τὴν περασμένη ἑβδομάδα, στὸ Χιοῦστον τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἔγινε τὸ πρῶτο Ἐθνικὸ Συνέδριο Γυναικῶν, ποὺ οἱ ἐργασίες του διήρκεσαν τρεῖς μέρες. Πάρθηκαν σημαντικὲς ἀποφάσεις, ποὺ, ἂν ἐφαρμοστοῦν καὶ κατοχυρωθοῦν ἀπὸ τὸ ἀμερικανικὸ Κογκρέσσο, θὰ βελτιώσουν ἀποφασιστικὰ τὴ ζωὴ τῶν 110 ἑκατομμυρίων γυναικῶν, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ 51, 3% τοῦ πληθυσμοῦ τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν.

Οἱ 14.000 γυναῖκες, ποὺ πῆραν μέρος στὸ συνέδριο, ἐκπροσωπώντας τὸν γυναικεῖο πληθυσμὸ ὅλων τῶν πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, συνεδρηποίησαν ἐαφνικὰ ὅτι, μὲ τὴ συγκέντρωσή τους στὸ Χιοῦστον, ἔσπασαν τὴν ψυχολογικὴ ἀπομόνωση, ποὺ περιόριζε τὶς δραστηριότητες καὶ τὶς φιλοδοξίες τους.

Κατάλαβαν ὅτι ἑκατοντάδες τυπικὲς μεσοαστὲς Ἀμερικανίδες νοικοκυρὲς ἔνοιωθαν «πολῖτες δεύτερης κατηγορίας» καὶ ποθοῦσαν τὴν κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἰσότητα.

«ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ ΜΟΝΗ»

Χαρακτηριστικὰ εἶναι τὰ λόγια τῆς Ἴντα Κάστρο, ἐκπροσώπου τῆς Νέας Ὑερσέης: «Γιὰ μένα ἦταν συγκλονιστικὸ ὅτι τόσες πολλὲς γυναῖκες συμφωνοῦσαν σὲ τόσα πολλὰ ζητήματα. Ἔνοιωσα ἀναπτέρωση, ἀνακαλύπτοντας ὅτι δὲν εἶμαι μόνη».

Μετὰ ἀπὸ συνεδριάσεις ποὺ ἔγιναν σ' ὅλες τὶς πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς, ἐξελέγησαν οἱ 14.000 ἐκπρόσωποι τῶν γυναικῶν, ποὺ κρίθηκαν ἄξιες νὰ προωθήσουν τὰ γυναικεῖα προβλήματα. Μαῦρες, λευκές, κίτρινες, Πορτορικανές, Ἰνδιάνες, Ἐσκιμῶες πλούσιες, φτωχές, προοδευτικές, συντηρητικές, ἀπολιτικές, γυναῖκες ποὺ νοιάζονταν γιὰ τὰ ἰδιαίτερα προβλήματα τοῦ φύλου τους συζήτησαν, διαφώνησαν, συμφώνησαν μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα ὡριμότητας καὶ μαχητικότητας. Στὸ συνέδριο προσκλήθηκαν καὶ ἔλαβαν μέρος τρεῖς γυναῖκες Προέδρων:

Ἡ Ρόζαλυν Κάρτερ, ἡ Μπέττυ Φόρντ καὶ ἡ λαίδη Μπέρντ Τζόνσον. Ἡ Τζάκυ Κέννεντυ — Ὠνάσης δὲν δέχτηκε τὴν πρόσκληση, ἐνῶ ἡ Πάτ Νίξον δήλωσε ὅτι ἦταν ἄρρωστη.

ΣΟΒΑΡΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ συνεδρίου, τὸ γυναικεῖο κίνημα ὁπλίστηκε μ' ἕνα σχέδιο ἀποφάσεων ἀπὸ 25 σημεῖα, ποὺ βασιζόταν κυρίως στὶς προτάσεις ποὺ ἔκανε ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Κογκρέσσου στὸ Ἐθνικὸ Σχέδιο Δράσεως.

Ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν ἐκπροσώπων ζήτησε τὴν ψήφιση τοῦ Συνταγματικοῦ Νόμου γιὰ τὰ Ἴσα Δικαιώματα, τὴν ἐλευθερία τῶν ἀμβλώσεων, μὲ κρατικὴ χρηματοδότηση γιὰ ὅσες δὲν ἔχουν τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους, τὴν ἐφαρμογὴ ἑνὸς ἐθνικοῦ προγράμματος ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως, μὲ εἰδικοὺς ὅρους γιὰ τὶς γυναῖκες, τὴν κατάργηση τῶν διακρίσεων σὲ βάρος τῶν λεσβιάδων καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναλαμβάνουν τὴ φροντίδα τῶν παιδιῶν τους σὲ περίπτωση διαζυγίου, τὴν ἐπέκταση τῆς δίγλωσσης ἐκπαιδεύσεως γιὰ τὶς γυναῖκες τῶν μειονοτήτων, τὴν ἐφαρμογὴ κρατικῶν προγραμμάτων, ποὺ θὰ διδάσκουν στὶς γυναῖκες πῶς νὰ ἀμύνονται ἀπέναντι στοὺς βιαστές, τὴ δημιουργία κρατικῶν ἱδρυμάτων, ὅπου θὰ καταφεύγουν οἱ γυναῖκες ποὺ τὶς κακομεταχειρίζονται οἱ σύζυγοι, καὶ τὴν υἱοθέτηση ἑνὸς ὁμοσπονδιακοῦ ἀγροτικοῦ προγράμματος, μὲ σκοπὸ τὴν καταπολέμηση «τῆς ἀπομονώσεως, τῆς φτώχειας καὶ τῆς ἀνεργίας».

ΤΑ «ΚΑΥΤΑ ΘΕΜΑΤΑ»

Τρία ἦταν τὰ «καυτὰ θέματα» ποὺ μάλιστα χώρισαν τὶς γυναῖκες σὲ δύο ἀντιμαχόμενα στρατόπεδα: Τὸ θέμα τοῦ Συνταγματικοῦ Νόμου γιὰ τὰ Ἴσα Δικαιώματα, ἡ ἐλευθερία τῶν ἀμβλώσεων καὶ τὰ δικαιώματα τῶν λεσβιάδων. Μὲ τὶς ὑπόλοιπες ἀποφάσεις συμφώνησαν καὶ οἱ πιὸ συντηρητικὲς ἐκπρόσωποι.

Μετὰ τὴν ψήφιση τῆς ἀποφάσεως γιὰ τὴν ἐλευθερία τῶν ἀμβλώσεων, ἀγανακτισμένες ἐκπρόσωποι συγκρότησαν διαδήλωση καὶ κρατοῦσαν πανώ, ποὺ ἀπεικόνιζαν ἀποβλημένα ἔμβρυα.

«Δὲν μποροῦσα ποτὲ νὰ φανταστῶ κάτι τέτοιο. Εἶναι ἔγκλημα!» φώναξε μιὰ ἀπὸ τὶς ἀντιτιθέμενες σ' αὐτὴ τὴν ἀπόφαση γυναῖκες — ἐκπρόσωποι.

Θύελλα διαμαρτυριῶν προκάλεσε καὶ ἡ ἀπόφαση ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῶν λεσβιάδων. Στὴ δάρκεια τῆς συζητήσεως, ἡ Μπέττυ Φρήνταν, ποὺ στὴν ἀρχὴ ὑπεστήριξε ὅτι μιὰ ἀπόφαση ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων τῶν λεσβιάδων θὰ ἔβλαπτε ὁλόκληρο τὸ γυναικεῖο κίνημα, τοποθέτησε τὸ ζήτημα στὴ σωστή του βάση, λέγοντας: «Σὰν γυναίκα, ποὺ μεγάλωσε στὴ μεσοαστικὴ ἀμερικανικὴ κοινωνία καὶ ἀγάπησε πολὺ τοὺς ἄνδρες, ἐνοχλοῦμαι ἀπ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Πρέπει, ὅμως, νὰ βοηθήσουμε τὶς γυναῖκες ποὺ εἶναι λεσβίες, νὰ κατοχυρώσουν καὶ ἐκεῖνες τὰ ἀτομικὰ δικαιώματά τους».

Ἔτσι, ἡ πλειοψηφία τῶν ἐκπροσώπων, ἐνέκρινε τὴν ἀπόφαση ἐνῶ οἱ λεσβίες ἀντιπρόσωποι φώναζαν μὲ ἱκανοποίηση: «Σᾶς εὐχαριστοῦμε, ἀδέλφια».

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Διεξάγεται στὶς ΗΠΑ ἐκστρατεία ἐναντίον τῶν ψευδεπιστημῶν

Παραψυχολογίας, ἀστρολογίας κλπ.

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΗ Η ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Ὁλονὲν μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἐπιστημόνων, φιλοσόφων καὶ ἄλλων ὑπηρετῶν τῆς λογικῆς, καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς μεθόδου ἐκφράζουν ἀνησυχίας διὰ τὸ πλῆθος τῶν Ἀμερικανῶν, οἱ ὁποῖοι παρασύρονται ἀπὸ τὸν πραγματικὸν χείμαρρον τῶν ψευδεπιστημῶν, αἱ ὁποῖαι διαδίδονται μὲ ἀξιώσεις ἐπιστημονικῆς ἀξιοπιστίας.

Πέραν τῶν συνήθων ψευδεπιστημῶν, ὡς εἶναι ἡ ἀστρολογία ἡ μελέτη τῶν οὐρανοπέμπτων ἀντικειμένων (ἱπτάμενοι δίσκοι) καὶ τὰ ψυχικὰ φαινόμενα ὁλονὲν περισσότεροι Ἀμερικανοὶ ἀφιερώνουν τὸν χρόνον των εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν ἄσκησιν τῶν νέων θεωριῶν περὶ τῶν βιορυθμῶν ἢ περὶ τῶν μαγικῶν δυνάμεων τοῦ σχήματος τῆς πυραμίδος, ἢ εἰς τὴν ψυχικὴν χειρουργικήν, τὴν προτασσίαν τῶν ἀστέρων, τὰς ψυχικὰς ἐνεργείας ἐπὶ ὑλικῶν ἀντικειμένων, ὡς ἐκείνας τὰς ὁποίας προπαγανδίζει ὁ Γιοῦρι Γκέλλερ ἢ τῆς ἐξωγηΐνης προελεύσεως τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου.

Ἑκατοντάδες βιβλία, πραγματευόμενα τὰ παραψυχικὰ ἢ τὰ ὑπερφυσικὰ φαινόμενα κυκλοφοροῦν, δεκάδες δὲ νέων τίτλων προστίθενται κάθε χρόνον εἰς τὴν ψευδεπιστημονικὴν βιβλιογραφίαν. Μία πρόσφατος σφυγμομετρησις τῆς κοινῆς γνώμης διενεργηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Γκάλλοπ, ἔδειξεν ὅτι 32 ἑκατομμύρια Ἀμερικανοὶ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀστρολογίαν, αἱ δὲ ἐγγραφαὶ φοιτητῶν εἰς τὰ μαθήματα «παραμηχανικῆς» ἢ «πειραματικῆς παραψυχολογίας», τὰ ὁποῖα διδάσκονται εἰς ἀρκετὰ κολλέγια διαρκῶς αὐξάνει. Πλεῖστα κολλέγια τὰ ὁποῖα διδάσκουν τὰς ψευδοεπιστήμας αὐτάς, δὲν τὰς ἐμφανίζουν, ὡς κοινωνιολογικὰ παράδοξα, ἀλλ' ὡς πραγματικὰ μυστήρια τὰ ὁποῖα ἡ ἐπιστήμη εἶναι ἀνίκανος νὰ ἐξηγήσῃ.

Η ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΙΣ

Τώρα, ὅμως, ἀρκετοὶ θετικοὶ ἐπιστήμονες καὶ φιλόσοφοι πιστεύουν ὅτι καιρὸς εἶναι νὰ περιορισθῇ τὸ κακόν, ἔχουν δὲ ἀρχίσει τὴν ἀντεπίθεσιν, μάλιστα δέ, μὲ ἀσυνήθη ἐπιμονὴν καὶ σφοδρότητα. Ἡ πλέον ἐμφανὴς ἐκδήλωσίς των εἶναι ἡ ἵδρυσις, πρὸ ἑνὸς ἔτους τοῦ περιοδικοῦ «Ζετέτικ» (ἐκ τοῦ Ἑλληνικοῦ «συζητητική») τὸ ὁποῖον δημοσιεύει λεπτολόγους κριτικὰς κατὰ τῶν ψευδεπιστημῶν. Τὸ περιοδικὸν ἐκδίδεται ἀπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐρεύνης τῶν Ἰσχυρισμῶν περὶ τοῦ Παραφυσικοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν μετέχουν φιλόσ